

Sygn. akt *XVII AmC 737/16*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 marca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XVII Wydział Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów
w składzie:

Przewodniczący –	<i>SSO Maria Witkowska</i>
Protokolant –	stażysta Aneta Gąsińska

po rozpoznaniu 23 marca 2017 r. w Warszawie

na rozprawie

spraw z powództw **S. B.**

przeciwko **L. D.**

o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone

1. oddała powództwa;
2. kosztami sądowymi w kwocie 720 (siedemset dwadzieścia) złotych z tytułu opłaty sądowej od pozwu i od zażalenia, od uiszczenia których powód był zwolniony z mocy prawa, obciąża Skarb Państwa.

SSO Maria Witkowska

Sygn. akt *XVII AmC 737/16*

UZASADNIENIE

Powód – S. B. w dniu 09 września 2013 roku wniósł trzy pozwy, w których domagał się uznania za niedozwolone i zakazania wykorzystywania w obrocie z konsumentami postanowień zamieszczonych w stosowanym przez pozwanego Ł. D. wzorcu umownym, o treści:

1. **„Warunkiem przyjęcia zwrotu jest odesłanie do apteki zakupionego towaru w stanie niezmiennym (w nieuszkodzonym oryginalnym opakowaniu, bez śladów użytkowania) wraz z dowodem zakupu (paragon lub faktura VAT) oraz kartą gwarancyjną (dla produktów posiadających karty gwarancyjne). Zwrot ceny towaru nastąpi w ciągu 7 dni od daty otrzymania zwrotu towaru przelewem na podane konto lub przekazem pocztowym. Koszt przesyłki nie podlega zwrotowi.”.**
2. **„Klient może zrezygnować z zakupionego towaru, niebędącego produktem leczniczym bądź wyrobem medycznym, bez podania przyczyny w ciągu 7 dni od daty odebrania przesyłki.”.**
3. **„Składając reklamację należy wadliwy towar odesłać na adres:**

(...) mgr Ł. D.

Apteka (...)

Ul. (...)

(...)-(...) L.

Podstawa do złożenia reklamacji jest sprawdzenie zawartości przesyłki w obecności kuriera w chwili doręczenia paczki oraz sporządzenie protokołu reklamacyjnego. Wadliwy towar zostanie wymieniony na pełnowartościowy, a jeżeli będzie to niemożliwe, zostanie zwrócona kwota równa cenie towaru. Zwrotowi nie podlega koszt przesyłki. W odmiennym przypadku reklamacja dotycząca uszkodzenia zawartości paczki nie zostanie uwzględniona. W razie wątpliwości należy w pierwszej kolejności skontaktować się telefonicznie lub poprzez e-mail z apteką.”

Swoje roszczenie powód oparł na fakcie, że pozwany w ramach działalności gospodarczej prowadzonej za pomocą internetu przedstawia konsumentom swoją ofertę, a konsumenci mogą zawierać z nim jako Przedsiębiorcą umowy on line. Powód wskazał, że sporny wzorzec stosowany przez pozwanego jest publikowany na stronie internetowej pod adresem podanym w załączniku i zawiera wymienione klauzule abuzywne. Jak podał, jest to wzorzec, o którym mowa w art. 384 kc jednostronnie ustanowiony przez pozwanego i jak wynika z jego treści mający zastosowanie do umów zawieranych z konsumentami. Jako dowód powód przedstawił wydruk opisany jako kopia z pamięci podręcznej (...) adresu (...) przedstawiający stan strony z 24 sierpnia 2013 r. W ocenie powoda przedmiotowe postanowienia są abuzywne, albowiem naruszają art. 385⁽¹⁾§ 1 kc. Na wypadek gdyby pozwany przeczył twierdzeniom pozwów powód wniósł o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego ds. techniki komputerowej oraz internetowej polegającego na oględzinach zarchiwizowanego spornego Regulaminu oraz strony internetowej pozwanego na okoliczność ustalenia jej zawartości i dokonywania ewentualnych zmian w okresie 6 miesięcy poprzedzających wniesienie pozwów.

Postanowieniem z dnia 23 kwietnia 2014 r. Sąd odrzucił pozwy. Sąd stwierdził niedopuszczalność prowadzenia procesu na mocy art. 199 § 1 pkt 2 kpc w zw. z art. 479⁴³ kpc.

Powód zażaleniem zaskarżył przedmiotowe postanowienie.

Postanowieniem z dnia 22 marca 2016 r. o sygn. VI ACz 4085/14 Sąd Apelacyjny w Warszawie uchylił zaskarżone postanowienie. Sąd Apelacyjny, mając na uwadze wykładnię dokonaną przez Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 20 listopada 2015 r. o sygn. III CZP 17/15 stwierdził, że w niniejszej sprawie nie zachodziła podstawa do odrzucenia pozwów.

Wobec powyższego sprawa została przekazana do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

Przed rozprawą pozwany Ł. D. złożył pismo datowane na 12 maja 2016 r., w którym oświadczył, że nie prowadzi żadnej sprzedaży internetowej od dnia 22 grudnia 2011 r. kiedy to została odnotowana ostatnia sprzedaż na serwisie aukcyjnym (...) pod nazwą - (...). Na potwierdzenie tego faktu przedstawił załącznik -Wydruk historii (...) kontrahenta (...), który jak podał jest nadal dostępny dla wszystkich zainteresowanych osób na stronach (...). Pozwany podniósł, iż należy wziąć pod uwagę, że zarówno w dacie złożenia pozwów, jak i na długo przed ich złożeniem żaden konsument nie był w stanie nabyć poprzez internetowy kanał dystrybucji żadnego towaru oferowanego przez przedsiębiorcę funkcjonującego pod nr NIP (...), który jest przypisany do pozwanego. Pozwany wyraził przekonanie, że jeśli na stronach (...) znajdował się jakiś regulamin to należał on do grupy dokumentów archiwalnych. Dodatkowo nadmienił, że niezgłoszenie przez niego do tej pory odpowiedzi na pozwy wynikało z problemów zdrowotnych i związanych z nimi terapii. Wobec powyższego pozwany wniósł o odrzucenie pozwów.

Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwany – Ł. D. jest przedsiębiorcą działającym pod numerem NIP (...) (k. 3). W ramach tej działalności pozwany do 22 grudnia 2011 r. prowadził sprzedaż produktów (leków, kosmetyków, parafarmaceutyków) na (...) poprzez serwis (...) przynależny do Apteki (...) prowadzonej pod firmą pozwanego – (...) mgr Ł. D. Apteka (...) (k. 6, 49- 50).

Do tego momentu na portalu (...) pozwany wykorzystywał w obrocie z konsumentami wzorzec umowy (k. 5- 9), który zawiera zakwestionowane przez powoda postanowienia o następującej treści:

1. **„Warunkiem przyjęcia zwrotu jest odesłanie do apteki zakupionego towaru w stanie niezmiennym (w nieuszkodzonym oryginalnym opakowaniu, bez śladów użytkowania) wraz z dowodem zakupu (paragon lub faktura VAT) oraz kartą gwarancyjną (dla produktów posiadających karty gwarancyjne). Zwrot ceny towaru nastąpi w ciągu 7 dni od daty otrzymania zwrotu towaru przelewem na podane konto lub przekazem pocztowym. Koszt przesyłki nie podlega zwrotowi.”.**

2. **„Klient może zrezygnować z zakupionego towaru, niebędącego produktem leczniczym bądź wyrobem medycznym, bez podania przyczyny w ciągu 7 dni od daty odebrania przesyłki.”.**

3. **„Składając reklamację należy wadliwy towar odesłać na adres:**

(...) mgr Ł. D.

Apteka (...)

Ul. (...)

(...)-(...) L.

Podstawa do złożenia reklamacji jest sprawdzenie zawartości przesyłki w obecności kuriera w chwili doręczenia paczki oraz sporządzenie protokołu reklamacyjnego. Wadliwy towar zostanie wymieniony na pełnowartościowy, a jeżeli będzie to niemożliwe, zostanie zwrócona kwota równa cenie towaru. Zwrotowi nie podlega koszt przesyłki. W odmiennym przypadku reklamacja dotycząca uszkodzenia zawartości paczki nie zostanie uwzględniona. W razie wątpliwości należy w pierwszej kolejności skontaktować się telefonicznie lub poprzez e-mail z apteką.”

22 grudnia 2011 r. pozwany dokonał ostatniej sprzedaży internetowej poprzez serwis (...) w oparciu o przedstawiony przez powoda wzorzec, chociaż później wzorzec ten nadal widniał w internecie (k. 5, 49- 50). Sąd dał wiarę twierdzeniom pozwanego w tym zakresie popartym przedstawionym przez niego dowodem w postaci wydruku ostatnich ocen transakcji użytkownika (...) (...), które nie zostały skutecznie przez powoda obalone.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił i zważył, co następuje:

Powództwa podlegały oddaleniu.

Powód, zarzucając bowiem pozwanemu stosowanie na portalu (...) wzorca umownego zawierającego niedozwolone postanowienia nie przedstawił przekonujących dowodów, które wskazywałyby na wykorzystywanie przez pozwanego rzeczonoego wzorca w sprzedaży na odległość w terminie określonym w art. 479³⁹ kpc, pozwalającym na skuteczne wystąpienie przez powoda z niniejszym powództwem nawet do 6 miesięcy od zaprzestania stosowania wzorca umownego, zwłaszcza w świetle zaprzeczenia i podważenia przez pozwanego tezy o prowadzeniu tejże sprzedaży w tym terminie.

Należy zwrócić uwagę, iż powód załączył do pozwu wydruk w postaci kopii z pamięci podręcznej (...) przedstawiający stronę użytkownika (...) wraz z regulaminem sprzedaży według stanu na 24 sierpnia 2013 r. Przedmiotowy dowód potwierdza jednak tylko, że taka treść strony użytkownika (...) widniała na (...) skoro powyższemu nie oponował pozwany. Wydruk ten powinien też wskazywać na istnienie w internecie danego wzorca w dniu 24 sierpnia 2013 r., aczkolwiek bez wątplenia nie świadczy on o posługiwaniu się przez pozwanego w tym czasie wzorcem w stosunkach z konsumentami. W szczególności wobec zaprzeczenia pozwanego jakoby prowadził sprzedaż produktów poprzez portal (...) i serwis internetowy po 22 grudnia 2011 r., co poparł stosownym dowodem, dowód załączony przez powoda należy uznać za niewystarczający dla udokumentowania stosowania przez pozwanego Regulaminu choćby w ciągu 6 miesięcy przed złożeniem pozwów, co miało miejsce 09 września 2013 r. Pozwany, twierdząc bowiem, że od 22 grudnia 2011 r. nie prowadzi sprzedaży internetowej przedłożył wydruk ocen transakcji użytkownika (...) (...), z którego wynika, że ostatni komentarz dotyczący transakcji pochodzi właśnie z 22 grudnia 2011 r., gdyż wyszukiwanie nastawiono na typ- wszystkie, a reszta komentarzy ułożona jest chronologicznie i jest starsza od wyżej powołanego (k. 50). Powyższe potwierdza stanowisko pozwanego, ponieważ ilość ocen transakcji (98 stron ocen) i częstotliwość komentarzy do transakcji (komentarze kolejno z 30 listopada 2011 r., 02, 08, 12, 17, 22 grudnia 2011 r.) przemawia za uznaniem, że wystawiane są one permanentnie w przypadku prowadzenia przez podmiot sprzedaży, bo odnoszą się do zawieranych umów kupna- sprzedaży. Skoro więc ostatni tego typu wpis pochodzi z 22 grudnia 2011 r., wskazuje to na brak aktywności użytkownika (...), którym jest Przedsiębiorca, na (...) od tego czasu.

W tej perspektywie wydruk wzorca użytkownika (...) nie dowodzi możliwości faktycznego dokonywania zakupu produktów na odległość poprzez serwis internetowy, a co najwyżej faktu, że do tej pory nie został zlikwidowany widniejący w internecie wzorec pozwanego.

Natomiast jak stanowi art. 479³⁸ § 1 kpc powództwo w sprawach rozpoznawanych według przepisów normujących postępowanie w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone może wytoczyć każdy, kto według oferty pozwanego mógłby zawrzeć z nim umowę zawierającą postanowienie, którego uznania za niedozwolone żąda się pozwem. Powództwo może wytoczyć także organizacja pozarządowa, do której zadań statutowych należy ochrona interesów konsumentów, powiatowy (miejski) rzecznik konsumentów oraz Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Skoro uregulowanie to oparte jest na możliwości wytoczenia powództwa w przypadku, gdy istnieje możliwość zawarcia z pozwanym umowy zawierającej postanowienie, którego uznania za niedozwolone żąda się pozwem, należy uznać, że uzasadnioną podstawą żądania jest stosowanie przez pozwanego wzorca umownego. Przesłanka stosowania wzorca wynika również z treści innych regulacji zawartych w dziale dotyczącym postępowania w sprawach o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone. Do kwestii stosowania wzorca nawiązuje art. 479³⁹ kpc, art. 479⁴⁰ kpc, art. 479⁴² § 1 kpc. Ten ostatni przepis stanowi, że w razie uwzględnienia powództwa sąd w sentencji wyroku przytacza treść postanowień wzorca umowy uznanych za niedozwolone i zakazuje ich wykorzystywania, co bezpośrednio wskazuje na cel postępowania- orzeczenie zakazu stosowania klauzul niedozwolonych wykorzystywanych w obrocie. Wyjątek wprowadza tu regulacja z art. 479³⁹ kpc, na jej bowiem podstawie z żądaniem uznania postanowienia wzorca umowy za niedozwolone można wystąpić również wtedy, gdy pozwany zaniechał jego stosowania, jeżeli od tego zaniechania nie minęło sześć miesięcy, natomiast art. 479⁴⁰ kpc stanowi, że zaniechanie przez pozwanego, po wytoczeniu powództwa, stosowania zaskarżonego postanowienia wzorca umownego nie ma wpływu na bieg postępowania. Tym niemniej, w świetle powyższego uzasadnioną podstawą żądania powoda może być okoliczność, iż pozwany stosował niedozwolone klauzule najdalej na 6 miesięcy przed wytoczeniem powództwa.

Jak już wcześniej stwierdzono materiał dowodowy nie daje podstaw do przyjęcia, że pozwany stosował zakwestionowane postanowienie w terminie wynikającym z art. 479³⁹ kpc, ponieważ powód nie przedstawił w pełni wiarygodnego przeciwdowodu przeczącego stanowisku pozwanego, iż od 22 grudnia 2011 r. nie prowadził w ogóle handlu na odległość przy pomocy serwisu na (...). Sam bowiem fakt zamieszczenia na stronie internetowej zaskarżonego wzorca nie jest jego stosowaniem, jeśli nie można w ramach działalności gospodarczej pozwanego

zawrzeć z nim umowy kupna- sprzedaży, której warunki są unormowane w rzeczonym wzorcu. Natomiast powód nie udowodnił możliwości dokonywania transakcji z pozwanym w oparciu o zaskarżony wzorec po wyżej określonej dacie.

Istotnym jest zatem dla rozpoznania niniejszej sprawy, że powód nie podważył wersji pozwanego o nieaktywności serwisu aukcyjnego (...) w zakresie możliwości dokonywania zakupów. Tymczasem na mocy art. 232 kpc strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Dlatego należało przyjąć, że powód nie udowodnił, że pozwany stosował w obrocie, a zwłaszcza w obrocie z konsumentami konkretny wzorec w ciągu 6 miesięcy przed złożeniem pozwów. Przedmiotowe ustalenie powoduje określone konsekwencje procesowe w toku postępowania o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone, gdyż to na powódzie - zgodnie z art. 6 kc - spoczywał ciężar udowodnienia, że pozwany stosował postanowienia zawarte w danym wzorcu w czasie umożliwiającym wystąpienie z powództwem, on bowiem żądał uznania ich za niedozwolone.

Brak zatem udowodnienia, iż pozwany posługiwał się ww. wzorcem zawierającym daną klauzulę w terminie wskazanym w art. 479³⁹ kpc, uzasadniającym skuteczne wniesienie żądania objętego pozwami, czyni roszczenie powoda bezzasadnym.

Z tych względów Sąd Okręgowy w Warszawie – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów powództwa oddalił na podstawie art. 6 kc, wobec braku podstaw do ich uwzględnienia.

Zgodnie z treścią przepisu art. 96 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 623 ze zm.) strona wnosząca o uznanie postanowień umowy za niedozwolone jest zwolniona od kosztów sądowych. Wobec powyższego, z uwagi na brak podstaw do obciążania pozwanego kosztami, których powód nie miał obowiązku uiścić, opłatę od pozwu i zażalenia przejęto na rachunek Skarbu Państwa.

SSO Maria Witkowska